

Bijlage 9 Verantwoording enquête

Procedure tot stand komen enquête

De vragenlijst over grof afval is door ons opgesteld op basis van de opgedane kennis over de inzameling van grof afval tijdens het onderzoek. Ook gebruikten we ter inspiratie een enquête van de gemeente Den Haag over het ophalen en zelf wegbrengen van grof afval (2020).²³²

De vragenlijst bevatte grotendeels gesloten vragen en een beperkt aantal open vragen, die optioneel konden worden ingevuld. Bij de open vragen gaat het allereerst om een toelichting op de antwoordcategorie 'Anders'. Daarnaast konden respondenten hun antwoorden over hun ervaringen met het ophalen op afspraak en over de bruikbaarheid van de instructies op de website en op straat, kort toelichten. De vragenlijst bevatte verder een afsluitende open vraag waarin de respondenten nog andere tips/opmerkingen konden geven over de inzameling van grof afval in Amsterdam. Tot slot werd de respondenten gevraagd of ze hun e-mailadres wilden invullen als zij het rekenkamerrapport willen ontvangen nadat het openbaar is gemaakt.

De vragenlijst is getest door de leden van het onderzoeksteam, een andere collega en twee Amsterdammers van buiten de organisatie. Tevens is de vragenlijst tegengelezen door een ervaren senior onderzoeker van buiten het onderzoeksteam. Tot slot is de vragenlijst door de ambtelijke organisatie gecontroleerd op feitelijke onjuistheden. Op basis van de ontvangen feedback is de vragenlijst aangepast.

Uitzetten van enquête

Wie zijn er benaderd?

Om zoveel mogelijk Amsterdammers te bereiken, is de vragenlijst onder een breed publiek onder de aandacht gebracht via verschillende kanalen.

Zo is er een oproep geplaatst op de website van de rekenkamer (op de [projectpagina](#) en in een [nieuwsbericht](#)), de digitale nieuwsbrief van de rekenkamer en op de social media van de rekenkamer (X en [LinkedIn](#)).

Ook via kanalen van de gemeente Amsterdam is er aandacht besteed aan onze enquête. Op de website is een nieuwsbericht geplaatst ([amsterdam.nl/afvalonderzoek](#)) en er zijn links opgenomen op de webpagina's waar Amsterdammers de regels over het aanbieden van grof afval kunnen opzoeken ([Grof afval: wegbrengen en ophalen](#) en [Afvalinformatie op adres](#)). Daarnaast is een bericht opgenomen in de digitale nieuwskrant van de gemeente (editie 23 november 2023, verstuurd aan circa 40.000 geïnteresseerden) en in gedrukte nieuwskrant van de gemeente Amsterdam (editie december 2023 met een oplage van 523.000 exemplaren). Verder is de vragenlijst onder de aandacht gebracht via de socialmediakanalen van de gemeente Amsterdam (X, LinkedIn, Facebook en Mastadon).

Ook hebben wij de vragenlijst per e-mail toegestuurd aan Amsterdammers. Op 20 november 2023 mailden wij de leden van ons burgerpanel (1.062 leden, waarvan 12 mails onbestelbaar waren). Op diezelfde dag mailden wij 8 Amsterdammers die zich via onze nieuwsbrief hadden aangemeld om deel te nemen aan de enquête.

²³² Gemeente Den Haag, Stadspanel Den Haag, Onderzoeksrapport *Grof vuil: Laten ophalen of zelf wegbrengen?*, 3 november 2020.

Op 22 november 2023 heeft de ambtelijke organisatie de ruim 3.000 containeradoptanten gemaïld met het verzoek de vragenlijst in te vullen. Op 30 november 2023 ontvingen de containeradoptanten hun periodieke digitale nieuwsbrief. Hierin is ook een oproep voor onze enquête in opgenomen.

In de mails aan het burgerpanel, de aanmelders en de containeradoptanten stond dat zij de mail mochten doorsturen aan andere geïnteresseerde Amsterdammers in hun kennissenkring.

Op 28 november 2023 informeerden wij daarnaast de leden van de stadsdeelcommissies over het onderzoek en de vragenlijst. Wij hebben aangegeven het op prijs te stellen als zij de vragenlijst onder de aandacht willen brengen van de inwoners van hun stadsdeel.

Naar aanleiding van een door ons verstuurd nieuwsbericht aan de pers (20 november 2023) hebben Rodi ([R.NL | Amsterdam Nieuw-West, 20/11](#)), De Telegraaf (21/11) en [Vuilnisoproer Nieuw West](#) aandacht besteed aan ons onderzoek en de vragenlijst. Alle drie de partijen publiceerden ook de link naar de vragenlijst.

In de verschillende communicatiekanalen was óf een algemene link opgenomen die direct doorgeleidde naar de vragenlijst in Enalyzer óf werd verwezen naar onze [projectpagina](#) en/of het nieuwsbericht op de website van de gemeente ([amsterdam.nl/afvalonderzoek](#)). Op deze pagina's konden Amsterdammers dan klikken op de directe algemene link naar de vragenlijst in Enalyzer.

Welke persoonsgegevens hebben we verwerkt?

In de enquête verwerken we geen persoonsgegevens, tenzij de respondent aan het eind van de vragenlijst het e-mailadres heeft ingevoerd; respondenten konden hun e-mailadres invullen als zij het onderzoeksrapport willen ontvangen op het moment van publicatie. Wij verwerken het e-mailadres alleen voor dit doel.

Om de vragenlijst laagdrempelig te houden, verwerken wij ook geen achtergrondvariabelen, zoals leeftijd en geslacht van de respondent. De enige achtergrondvariabele die wij verwerken is in welk stadsdeel/gebied de respondent woont. De reden hiervoor is dat de inzamelmethode per buurt kan verschillen en de respondenten zo naar de toepasselijke vragen werden geleid.

Wanneer kon de vragenlijst worden ingevuld?

De vragenlijst is op 20 november 2023 online gegaan en kon vanaf dat moment worden ingevuld. De vragenlijst heeft zeven weken opengestaan tot 8 januari 2024. Door deze periode konden ook de Amsterdammers die voor het eerst in de gedrukte Amsterdamkrant lazen over onze enquête, de vragenlijst invullen.

Respons

In totaal hebben 3.572 respondenten deelgenomen aan de enquête.²³³ Daarvan waren er 30 woonachtig in Weesp of buiten Amsterdam. Zij konden de enquête niet invullen.²³⁴ Van de 3.542 Amsterdammers hebben 3.029 Amsterdammers de enquête volledig ingevuld (86%). De overige 513 Amsterdammers hebben de enquête deels ingevuld (14%). In tabel 9.1 is de verdeling over de verschillende stadsdelen/gebieden te vinden.

²³³ De eerste vraag is door 3.572 respondenten ingevuld (in welk stadsdeel/gebied de respondenten wonen). Daarnaast is de enquête nog door 67 personen geopend zonder de eerste vraag in te vullen.

²³⁴ De reden is dat de enquête ging over de inzameling van grof afval door de gemeente Amsterdam. In Weesp werd het grof afval ingezameld door de Grondstoffen- en Afvalstoffendienst van de regio Gooi- en Vechtstreek (GAD).

Tabel B9.1 - Respons enquête

	Aantal	Percentage
Centrum	524	14,7%
Nieuw-West	615	17,2%
Noord	366	10,2%
Oost – overig	412	11,5%
Oost – Watergraafsmeer	222	6,2%
West	583	16,3%
Zuid	511	14,3%
Zuidoost	309	8,7%
Subtotaal	3.542	99%
Weesp	15	0,4%
Woont niet in Amsterdam	15	0,4%
Totaal	3.572	100%

We kunnen in dit onderzoek geen uitspraken doen over de representativiteit van de antwoorden. Het aantal inwoners dat de enquête heeft beantwoord, is omvangrijk (N = 3.572) en is tegelijkertijd een fractie van het aantal inwoners van Amsterdam dat op 1 januari 2024 in de gemeente is ingeschreven (N= 931.298).²³⁵ Vanwege de grote groep Amsterdammers die de vragenlijst heeft ingevuld, vinden wij de resultaten in ieder geval betekenisvol.

Wanneer we in het onderzoeksrapport bij de analyse van de enquêteresultaten spreken over Amsterdammers of bewoners, dan bedoelen we de respondenten die onze enquête hebben ingevuld. Voor de leesbaarheid hebben we ook gebruikgemaakt van deze alternatieven.

Verwerking in onderzoeksrapport

De enquêteresultaten zijn verwerkt in hoofdstukken 3 en 11 en in bijlage 11. De vragen die betrekking hebben op de onderdelen 1 en 3 (de drie inzamelmethoden en ervaren overlast) zijn verwerkt in hoofdstuk 11 en de vragen die betrekking hebben op onderdeel 2 (gemeentelijke informatievoorziening) zijn opgenomen in hoofdstuk 3 (zie verder de vragenlijst in bijlage 10).

In de enquête hebben we de respondenten gevraagd om de overlast die zij in hun buurt ervaren van vijf verschillende afvalsoorten (glas, grof afval, karton, restafval en zwerfafval) te rangschikken door middel van een top 5, waarbij de afvalsoort met de meest ervaren overlast op de eerste plaats gezet moest worden. Omdat de vraag door alle respondenten moest worden ingevuld en deze vraag niet kon worden overgeslagen of gedeeltelijk kon worden beantwoord, moesten Amsterdammers die weinig of geen overlast ervoeren of Amsterdammers die slechts een of enkele afvalsoorten als overlastgevend hebben ervaren, toch de gehele top 5 in te vullen. De respons op deze vraag is daarom weinig betrouwbaar. We hebben zodoende besloten om deze respons buiten beschouwing

²³⁵ CBS Statline, *Bevolking op 1 januari en gemiddeld; geslacht, leeftijd en regio*, laatst geraadpleegd op 26 juli 2024.

te laten bij de beschrijving van de resultaten. Een aantal respondenten heeft ons terecht geattendeerd op deze tekortkoming in onze vragenlijst (zie bijlage 11).